

Гаряєва Г. М.
НТУ «ХПІ»

ВИМОГИ ДО ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ В ПРАВОВОМУ ВИХОВАННІ ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕЛІТИ

Від рівня підготовленості викладачів, на яких покладається здійснення правового виховання в решті-решт залежить успіх цієї справи. Як правило, ці фахівці повинні мати бажання працювати у названій сфері, спеціальні знання як у галузі права, так і з педагогіки та психології, практичний досвід роботи у правозастосовчих органах, широку ерудицію та інтуїцію, розвинутий інтелект, високий рівень загальної культури та моральності, професійне володіння різноманітними методами і способами виховної роботи. Крім цього, педагоги-правники повинні вміти спілкуватися, бути дружелюбними, тактовними, комунікабельними тощо. Готовність до подібного роду діяльності має на увазі здатність та готовність педагога-викладача до активного засвоєння нових знань, вони повинні володіти навичками аналізу та оцінки реальних ситуацій, застосовувати певні методи або способи їх розв'язання навчальних проблем, вміти здійснювати індивідуальний та груповий виховний вплив.

Крім вказаного, викладацький склад має бути вільним у власних думках і міркуваннях, бо лише це може гарантувати вміння студентів не просто засвоювати матеріал, а підходити творчо та активно до нього, робити власну оцінку правовим процесам, привчатися думати взагалі.

Правове виховання вимагає від викладачів-педагогів здатності до оцінювання ефективності та результатів використаних ними форм і методів індивідуальної та групової роботи зі студентами, вміння спрямовувати свою діяльність у потрібне русло, швидко переключатися на інші методи виховання, якщо вони не надали потрібних результатів. Для викладача є необхідним вміння спілкуватися з людьми, доброзичливе ставлення до них, бажання та прагнення працювати з ними. Це виявляється у вмінні проникнути в своєрідний внутрішній світ як конкретної молодої людини, так і цілої групи, в уважному, чуйному ставленні до них.

Важливими особистісними якостями для педагога є витримка й самовладання. Витримка – це здатність завжди, за будь-яких обставин, у непередбачуваній ситуації володіти собою, зберігати самовладання, керувати почуттями, темпераментом, не втрачаючи при цьому контролю над своєю поведінкою. Вкрай важливо для викладача здатність завжди бути в оптимальному для роботи психічному стані, який визначається енергійністю, бадьорістю, життєрадісністю, але без зайвої збудливості. Хоч би що трапилось, він завжди повинен бути оптимістом, доброзичливо налаштованим. У цьому розумінні треба вміти керувати своїм настроєм, регулювати його. Все це важливо тому, що на студентів дуже впливає настрій викладача, який є для них сильним психогенним фактором.

Здатність пояснювати полягає в умінні викладати свою думку, передаючи її простою, доступною для мовою. Необхідно вміти викликати й підтримувати інтерес до бесіди, лекції, а також враховувати загальний інтелектуальний рівень студентської групи. Комунікативні здібності полягають у вмінні встановлювати правильний стиль взаємовідносин зі студентами, враховувати їх вікові та індивідуальні особливості.

Важливими для викладача є перцептивні здібності, які виступають як здатність проникати у внутрішній світ молодої людини. Педагог має навчитися лише за деякими ознаками, зовнішніми проявами поведінки людини відчувати найменші зміни в її внутрішньому стані та правильно інтерпретувати їх.

Для педагога вкрай необхідною є сугестивна здібність, тобто здатність здійснювати вольовий вплив на молоду людину, висувати вимоги та добиватися їх безумовного виконання, але без грубого тиску, примушування й погроз. Педагогічний такт викладача проявляється у здібності знаходити найбільш доцільні засоби впливу на студентів, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості залежно від конкретної ситуації. Передбачити наслідки своїх освітніх та виховних дій викладачу допоможе педагогічна уява. Педагог має уважно стежити за тим, як його слухають студенти і, водночас тримати у колі уваги все те, що відбувається навколо нього, контролювати власну поведінку, жести тощо. Отже, розкрито вимоги до педагогічного супроводу що має підвищити ефективність правового виховання гуманітарно-технічної еліти.